

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobce: **M. S.**
bytem X
zastoupen Mgr. Martinem Kubikem, advokátem
sídlem Škroupova 638/2, 301 00 Plzeň

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 2. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Pracovní smlouvou uzavřenou mezi žalobcem a zaměstnankyní K. J. (dále jen „zaměstnankyně“) byl sjednán pracovní poměr zaměstnankyně na dobu určitou od 8. 11.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

2021 do 7. 11. 2022. V době od 17. 2. 2022 do 14. 4. 2022 trvala dočasná pracovní neschopnost zaměstnankyně. Ke dni 18. 2. 2022 ukončil zaměstnavatel se zaměstnankyní pracovní poměr ve zkušební době, s čímž zaměstnankyně nesouhlasila. Dne 8. 9. 2022 uzavřel žalobce se zaměstnankyní písemnou dohodu o narovnání (dále jen „*Dohoda*“), v níž s ohledem na sporný den skončení pracovního poměru zaměstnankyně u žalobce ujednali, že pracovní poměr skončil ke dni 3. 3. 2022, a žalobce se zavázal zaplatit zaměstnankyni částku 43 570 Kč (dále jen „*Částka*“). Žalobce Částku zaměstnankyni následně zaplatil, avšak nezahrnul ji do vyměřovacího základu pro odvod sociálního pojištění.

2. Okresní správa sociálního zabezpečení Rokycany (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) provedla u žalobce kontrolu plnění povinností zaměstnavatele v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. V řízení před správním orgánem prvního stupně žalobce namítal, že Částka není mzdovým nárokem, nýbrž náhradou škody a účelně vynaložených nákladů zaměstnankyně (viz námitka žalobce ze dne 9. 11. 2023 a vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 20. 11. 2023).
3. Správní orgán prvního stupně vydal dne 21. 11. 2023 platební výměr č. j. X (dále jen „*platební výměr*“), jímž uložil žalobci povinnost uhradit podle ustanovení § 4 až § 9 a § 20 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „*ZPSZ*“) dlužné pojistné ve výši 13 638 Kč a penále ve výši 2 226 Kč. Správní orgán prvního stupně odůvodnil platební výměr tím, že z Dohody nevyplývá, že se jedná o náhradu škody a účelně vynaložených nákladů zaměstnankyně, nekonkretizovaných žalobcem. Podle odůvodnění platebního výměru představuje Částka nárok zaměstnankyně vůči žalobci vzniklý na základě pracovněprávního vztahu a jde o příjem ze závislé činnosti, zúčtovaný zaměstnankyni v souvislosti se zaměstnáním, které založilo účast na nemocenském pojištění, a tak podléhá pojistnému na sociálním pojištění. Žalobce proto měl podle správního orgánu prvního stupně Částku zahrnout do vyměřovacího základu zaměstnankyně pro pojistné na důchodové pojištění.
4. V odvolání proti platebnímu výměru žalobce opět namítl, že Částka není mzdovým nárokem, nýbrž náhradou škody a účelně vynaložených nákladů zaměstnankyně, a proto neměla být zahrnuta do mzdy. Žalobce též navrhl vyslechnout zaměstnankyni.
5. Rozhodnutím ze dne 5. 2. 2024, č. j. X (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), žalovaná odvolání žalobce zamítla a platební výměr potvrdila. V napadeném rozhodnutí žalovaná vyšla žalovaná z § 5 odst. 1 ZPSZ, podle něhož je vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění úhrn příjmů, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění, přičemž zúčtovaným příjmem se rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance. Žalovaná poukázala na to, že v čl. 1 Dohody jsou popsány řešené sporné vztahy tak, že mezi účastníky je sporné, k jakému dni skončil pracovní poměr vzniklý na základě pracovní smlouvy ze dne 8. 11. 2021 a zda mezi účastníky trvají jakékoliv vzájemné nároky z titulu pracovněprávního vztahu nebo porušení smluvních povinností. Dohodou došlo ke skončení pracovního poměru ke dni 3.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

3. 2022 (prvotní datum odhlášení zaměstnankyně žalobcem byl 23. 2. 2022) a žalobce se zavázal vyplatit zaměstnankyni Částku ve výši 43 570 Kč. Dohodou tak podle žalované došlo k narovnání sporného dne skončení pracovního poměru a sporného nároku z titulu pracovněprávního vztahu.

6. K odvolacím námitkám žalobce žalovaná uvedla, že z Dohody nevyplývá, že se jedná o náhradu škody a účelně vynaložené náklady zaměstnankyně. Aniž by bylo v Dohodě blíže konkretizováno, o jaké plnění se jedná, je zřejmé, že pokud žalobce vyplatil zaměstnankyni plnění z neplatně rozvázaného pracovního poměru na základě uzavřené dohody o narovnání, může se jednat toliko o plnění, vztahující se k pracovnímu poměru, který byl uzavřen mezi žalobcem a zaměstnankyní. Takové plnění přitom vždy podléhá odvodu pojistného na sociální zabezpečení, neboť je předmětem daně z příjmu fyzických osob. Částka byla vyplacena jako narovnání nároku, vzniklého na základě pracovněprávního vztahu, jedná se o příjem ze závislé činnosti zaměstnankyně, zúčtovaný jí v souvislosti se zaměstnáním, které založilo účast na nemocenském pojištění, a proto podléhá jak dani z příjmu fyzických osob, tak pojistnému na sociální pojištění. Žalobce podle žalované nedoložil doklady ani podklady, které by nasvědčovaly, že tomu tak není. Žalovaná nevyhověla návrhu na výslech zaměstnankyně s odůvodněním, že výslech svědkyně J. nemůže ovlivnit výsledek provedené kontroly, neboť podklady rozhodnutí prokázaly, že se jednalo o peněžní plnění, které bylo vyplaceno zaměstnankyni v souvislosti se zaměstnáním, které založilo účast na nemocenském a důchodovém pojištění, a podléhalo tedy odvodu pojistného. Žalovaná uzavřela, že nezahrnutím příjmu zúčtovaného a vyplaceného zaměstnankyni ve výši Částky do vyměřovacího základu pro odvod pojistného ve smyslu § 5 odst. 1 ZPSZ a neodvedením pojistného vznikl žalobci nedoplatek na pojistném ve výši stanovené platebním výměrem.

II.

Žaloba

7. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
8. Žalobce v žalobě uplatnil tři žalobní body.
9. Zprvče žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože správní orgány přezkoumatelně neodůvodnily svůj závěr, že Částka vyplacená zaměstnankyni na základě Dohody je příjmem podléhajícím odvodu na sociální pojištění.
10. Zadruhé žalobce namítl, že správní orgány nesprávně právně posoudily plnění sjednané Dohodou jako nárok vzniklý na základě pracovněprávního vztahu a příjem ze závislé činnosti, jenž podléhá odvodu na sociální pojištění. Žalobce připustil, že podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2017, sp. zn. 21 Cdo 2640/2017, je nárok vzniklý z narovnání sporných mzdových nároků nárokem vzniklým na základě pracovněprávního vztahu. V posuzované věci však podle žalobce v případě Částky o mzdový nárok nešlo, protože (i) v Dohodě nebyla Částka sjednána *v hrubé výši*, (ii) v Dohodě bylo sjednáno, že se narovnávají vzájemné nároky z titulu pracovněprávního vztahu nebo *porušení smluvních povinností* a (iii) v pracovněprávním vztahu žalobce a zaměstnankyně *nedošlo k určení neplatnosti rozvázaní pracovního poměru*, a nešlo tedy o náhradu mzdy. Fakt, že vůli smluvních stran nebylo sjednat Dohodou mzdový nárok podle žalobce vyplývá z toho, že by strany takový postup výslovně sjednaly a Částka by buď byla označena jako částka v čisté výši, nebo v hrubé výši s provedením zákonných odvodů. Žalobce v této souvislosti

poukázal na to, že žalovaná dospěla k závěru, že se Dohoda netýkala náhrady škody a účelně vynaložených nákladů zaměstnankyně, přestože explicitně byly jejím předmětem i nároky z titulu porušení smluvních povinností, zahrnující právě nároky na náhradu škody a účelně vynaložených nákladů. Žalobce popřel, že by z Dohody vyplývalo, že Částka byla plněním poskytnutým v souvislosti se zaměstnáním.

11. V třetím žalobním bodu žalobce žalované vytkl nedostatečné zjištění skutkového stavu tím, že neprovedla žalobcem navržený výslech zaměstnankyně.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

12. Žalovaná s odkazem na napadené rozhodnutí a platební výměr navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
13. Žalovaná nad rámec odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že se na správní orgán prvního stupně dne 30. 9. 2023 obrátila zaměstnankyně se žádostí o nápravu předčasného odhlášení z důchodového pojištění a se žádostí o zajištění evidenčního listu důchodového pojištění za rok 2022. Dle evidence žalované oznámil žalobce dne 15. 3. 2022 den skončení zaměstnání zaměstnankyně ke dni 18. 2. 2022. Dne 2. 10. 2023 byla v souladu s Dohodou doručena oprava oznámení o skončení zaměstnání, a to ke dni 3. 3. 2022. Žalobce zrušil zaměstnankyni pracovní poměr ve zkušební době ke dni 18. 2. 2022, tedy v době prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti zaměstnankyně, zaměstnankyně s tím nesouhlasila, a proto byla dne 8. 9. 2022 uzavřena Dohoda.
14. Žalovaná shrnula, že plnění z Dohody je nárokem z pracovněprávního vztahu, tedy příjmem poskytnutým v souvislosti se zaměstnáním, které založilo účast na nemocenském pojištění. Žalovaná dodala, že žalobce dne 8. 4. 2024 předložil žalované opravený evidenční list důchodového pojištění zaměstnankyně za rok 2022, kde je do vyměřovacího základu zahrnut i příjem ve výši Částky z Dohody.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

15. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Osoba zúčastněná na řízení

16. Žalobce v žalobě jako osobu zúčastněnou na řízení označil zaměstnankyni s odůvodněním, že v napadeném rozhodnutí bylo konstatováno, že Částka je mzdovým nárokem vyčísleným před provedením zákonných odvodů, a proto vyplacením Částky vzniklo na její straně bezdůvodné obohacení se všemi právními důsledky.
17. Soud podle § 34 odst. 2 s. ř. s. zaměstnankyni o probíhajícím řízení nevyrozuměl a nevyzval ji k oznámení, zda v řízení bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, protože zaměstnankyně nebyla ani potenciálně osobou zúčastněnou na řízení podle § 34 odst. 1 s. ř. s.
18. Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. je osobou zúčastněnou na řízení osoba, která byla přímo dotčena ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ta, která může být přímo dotčena jeho zrušením nebo

vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, není-li účastníkem a výslovně oznámila, že bude v řízení práva osoby zúčastněné na řízení uplatňovat.

19. U zaměstnankyně nebyla splněna materiální podmínka pro status osoby zúčastněné na řízení stanovená v § 34 odst. 1 s. ř. s. Zaměstnankyně totiž vydáním napadeného rozhodnutí nebyla přímo dotčena ve svých právech a povinnostech a jeho případným zrušením takto přímo dotčena být nemohla.
20. Napadeným rozhodnutím ve spojení s platebním výměrem byla žalobci uložena povinnost uhradit dlužné pojistné a penále. Do práv a povinností zaměstnankyně tedy napadeným rozhodnutím nebylo jinak zasaženo a ani zrušení napadeného rozhodnutí se právní sféry zaměstnankyně přímo dotknout nemůže. Jinak řečeno, napadené rozhodnutí nepředstavuje žádné přímé dotčení veřejných subjektivních práv zaměstnankyně. Žalobce sice právně konkrétně status osoby zúčastněné na řízení svědčící podle něj zaměstnankyni neodůvodnil, ale z žaloby by vyplývalo, že jej dovozuje z toho, že nebude-li žalobě vyhověno, vznikne tím na straně zaměstnankyně bezdůvodné obohacení z titulu výplaty Částky na úkor žalobce. Aniž by soud posuzoval právní správnost této úvahy žalobce a potencialitu tohoto důsledku napadeného rozhodnutí, konstatuje, že jednak by v žalobcem popsaném případě šlo o dopad rozhodně zprostředkovaný a následný (nikoli přímý) a jednak by nešlo o dopad do veřejných subjektivních práv zaměstnankyně. Vyměřené dlužné pojistné a penále přímo do práv a povinností zaměstnankyně nezasahuje.
21. Soud dodává, že postup podle § 34 odst. 4 s. ř. s. nepřicházel do úvahy, jelikož zaměstnankyně se postavení osoby zúčastněné na řízení u soudu nedomáhala.

VI.

Posouzení věci soudem

22. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, z jakých skutkových či právních důvodů je napadené rozhodnutí správního orgánu nezákonné. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. - takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na zákonnost, popřípadě správnost napadeného rozhodnutí, soud v souladu s § 75 odst. 3 s. ř. s. nepřihlížel.
23. Soud předznamenává, že z hlediska soudního přezkumu představují napadené a prvoinstanční rozhodnutí jeden celek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. října 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publ. pod č. 534/2005 ve Sb. NSS) a že správní soudy neprovádí dokazování správním spisem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publ. pod č. 2383/2011 ve Sb. NSS).
24. Žaloba je nedůvodná.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Nepřezkoumatelnost

25. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu je rozhodnutí přezkoumatelné, pokud je z něj zřejmé, jak správní orgán rozhodl, jaký skutkový stav vzal za rozhodný, jak uvažil o relevantních skutečnostech a jak se vypořádal s námitkami účastníka řízení. Zároveň však platí, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí z důvodu, že z něj nelze zjistit důvody, proč bylo rozhodnuto tak, jak bylo rozhodnuto. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí není nepřezkoumatelné, pokud se správní orgán zabýval podstatou námitek účastníka řízení a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, aniž výslovně v odůvodnění rozhodnutí reaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky nebo námitky vedlejší či související se základní námitkou. Správní orgány nejsou povinny vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí. Jinými slovy, není nutné se v odůvodnění rozhodnutí výslovně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, jestliže stanovisko správního orgánu k nim jednoznačně a logicky vyplývá z odůvodnění nedůvodnosti základních námitek, v jehož konkurenci dílčí námitky celkově neobstojí. Absence odpovědi na ten či onen argument účastníka v odůvodnění rozhodnutí nezpůsobuje sama o sobě nezákonnost rozhodnutí nebo jeho nepřezkoumatelnost, protože takový přístup by mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivy a hospodárnosti řízení – rozhodující je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení. Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy účastníka řízení o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která správnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 – 33, ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 – 19, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 – 24, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017 – 38, ze dne 27. 11. 2020, č. j. 3 As 101/2018 – 38, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS, nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01, ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08).
26. Žalobce v prvním žalobním bodu namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože správní orgány přezkoumatelně neodůvodnily svůj závěr, že Částka vyplacená zaměstnankyni na základě Dohody je příjmem podléhajícím odvodu na sociální pojištění.
27. Z § 5 odst. 1, 2 ZPSZ vyplývá, že do vyměřovacího základu spadá každé peněžitě plnění zaměstnavatele zaměstnanci, které splňuje čtyři kumulativní podmínky: (i) příjem je předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů, (ii) příjem není od daně z příjmů osvobozen, (iii) poskytnutí plnění souviselo se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění, a (iv) právním důvodem plnění nebyla náhrada škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravujících služební poměry [§ 5 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

2 písm. a) ZPSZ], ani odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné, na která vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů, a odměna při skončení funkčního období, na kterou vznikl nárok podle zvláštních právních předpisů [§ 5 odst. 2 písm. b) ZPSZ], ani věcnostní přírůstek horníků [§ 5 odst. 2 písm. c) ZPSZ], ani plnění, které bylo poskytnuto poživateli starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně po uplynutí jednoho roku ode dne skončení zaměstnání [§ 5 odst. 2 písm. d) ZPSZ], ani jednorázová sociální výpomoc poskytnutá zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události [§ 5 odst. 2 písm. e) ZPSZ].

28. Správní orgán prvního stupně a žalovaná ve svých rozhodnutích, jak je výše podrobně popsáno, logicky a přezkoumatelně odůvodnili závěr, že příjem zaměstnankyně, přijatý od žalobce z titulu Dohody, byl příjmem podléhajícím dani z příjmů fyzických osob, poskytnutým v souvislosti s pracovním poměrem zaměstnankyně u žalobce. Správní orgány při vypořádání námitek dospěly ke správnému závěru, že žalobce netvrdil konkrétně, že a jaká konkrétní náhrada škody nebo účelně vynaložené náklady zaměstnankyně byly předmětem Dohody a právním důvodem sjednané Částky. Dohodou byly totiž řešeny nároky vzniklé ze sporné právní skutečnosti spočívající v tom, k jakému dni skončil pracovní poměr, přičemž z Dohody nevyplývá, že se jedná o náhradu škody a účelně vynaložené náklady zaměstnankyně.
29. První žalobní bod neshledal soud důvodným, jelikož napadené rozhodnutí ve spojení s platebním výměrem nepřezkoumatelné není. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích uvedly, jak a proč rozhodly tak, jak rozhodly, jak posoudily zjištěné právně významné skutečnosti a proč měly žalobcem vznesené námitky za nedůvodné. Závěry správních orgánů jsou přezkoumatelné a soudu nic nebránilo, aby je v mezích žalobních námitek přezkoumal.

Právní charakter Částky sjednané v Dohodě

30. Žalobce namítl, že správní orgány nesprávně právně posoudily plnění sjednané Dohodou jako nárok vzniklý na základě pracovněprávního vztahu a příjem ze závislé činnosti, jenž podléhá odvodu na sociální pojištění.
31. Vzhledem ke klíčovému důvodu rozhodnutí správních orgánů bylo na soudu, aby v mezích žalobních námitek posoudil, zda Částka vyplacená žalobcem zaměstnankyni jako plnění jeho závazku z Dohody byla součástí vyměřovacího základu zaměstnankyně podle § 5 ZPSZ.
32. Podle § 4 zákona č. 262/2006 Sb. (dále jen „zákoník práce“) ve spojení s § 1903 odst. 1 věty první zákona č. 89/2012 Sb. (dále jen „občanský zákoník“) lze dosavadní závazek nahradit novým závazkem i tak, že si strany ujednáním upraví práva a povinnosti mezi nimi dosud sporné nebo pochybné.
33. Pro výklad dohody o narovnání uzavřené mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem platí následující pravidla:

Je-li možné právní jednání vyložit různým způsobem, použije se výklad pro zaměstnance nejpriznivější (viz § 18 zákoníku práce).

Právní jednání vyvolává právní následky, které jsou v něm vyjádřeny, jakož i právní následky plynoucí ze zákona, dobrých mravů, zvyklostí a zavedené praxe stran (viz § 545 občanského zákoníku).

Právní jednání se posuzuje podle svého obsahu (viz § 555 odst. 1 občanského zákoníku).

Co je vyjádřeno slovy nebo jinak, vyloží se podle úmyslu jednajícího, byl-li takový úmysl druhé straně znám, anebo musela-li o něm vědět. Nelze-li zjistit úmysl jednajícího, přisuzuje se projevu vůle význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen (viz § 556 odst. 1 občanského zákoníku).

34. Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2017, sp. zn. 21 Cdo 2640/2017, představuje narovnání pracovněprávních vztahů dohodu účastníků pracovněprávního vztahu, kterou si upravují svá práva a povinnosti z jednoho nebo více nároků, které vznikly na základě zákona nebo jiných právních předpisů, kolektivní smlouvy nebo smlouvy (dohody) účastníků a které jsou dosud mezi nimi sporné či pochybné. Uzavření dohody o narovnání předpokládá, že mezi účastníky došlo k jednání, při němž si vyjasňovali svá rozdílná stanoviska k otázkám vzniku nároku, jeho výše nebo k jiným sporným okolnostem, a které vyústilo v odstranění dosavadních pochybností a rozporů a projevilo se ve vzájemných ústupcích učiněných v zájmu dosažení dohody. Došlo-li k dohodě o narovnání, má to za následek, že dosavadní nárok zaniká, neboť je nahrazen novým vymezením práv a povinností účastníků obsažených v dohodě.
35. Soud proto s ohledem na výše specifikovanou právní úpravu a judikaturu vycházel při posouzení závazku žalobce k úhradě Částky v Dohodě v první řadě z toho, že Dohodou upravili žalobce se zaměstnankyní svá vzájemná sporná práva a povinnosti tak, jak v Dohodě slovně vyjádřili.
36. Soud aprobuje výklad obsahu Dohody přijatý správními orgány, který nezavdává žádné pochybnosti o projevené vůli smluvních stran Dohody. V Dohodě totiž žalobce a zaměstnankyně jednoznačně vyjádřili, že mezi nimi je sporné to, kdy skončil pracovní poměr zaměstnankyně u žalobce: Žalobce měl totiž za to, že pracovní poměr skončil jeho právním jednáním ke zrušení tohoto pracovního poměru ve zkušební době, s čímž nesouhlasila zaměstnankyně, a zaměstnankyně měla na rozdíl od toho za to, že její pracovní poměr skončil jejím okamžitým zrušením pracovního poměru, s čímž nesouhlasil žalobce (viz čl. I a II Dohody). Mezi stranami Dohody bylo tedy sporné to, kdy skončil pracovní poměr zaměstnankyně u žalobce. A právě tuto spornou skutečnost vyřešil žalobce se zaměstnankyní v čl. III Dohody sjednáním dne skončení pracovního poměru a sjednáním Částky, která se ke sjednanému dni skončení pracovního poměru váže. Správní orgány tedy vyložily závazek žalobce v Dohodě k výplatě Částky zaměstnankyni v souladu s jejím obsahem.
37. Druhý žalobní bod nebyl důvodný.
38. Soud nesouhlasí s žalobcem, že Částka nepředstavuje narovnání sporných mzdových nároků z pracovněprávního vztahu, protože právě to je, jak bylo výše vyloženo, výslovným obsahem Dohody. Smluvní strany Dohody vyřešily spor o den skončení pracovního poměru a dohodly se o mzdovém nároku odpovídajícím takto ujednanému dni skončení pracovního poměru. Z Dohody jednoznačně vyplývalo, že žalobce poskytl zaměstnankyni Částku v souvislosti se zaměstnáním.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

39. Pokud žalobce namítal, že mzdový charakter Částky vylučuje to, že v Dohodě nebyla Částka explicitně sjednána *v hrubé výši* nebo *v čisté výši*, nešlo o námitku důvodnou. Zákon totiž neukládá, aby při sjednávání mzdových nároků bylo explicitně uvedeno, že se jedná o mzdu v hrubé nebo čisté výši. Žalobce ani neuvedl, proč by absence ujednání o tom, že Částka je v hrubé či čisté výši, měla vylučovat závěr o tom, že jde o mzdu. Navíc terminologie hrubého a čistého plnění je pojmově spojena s hrubou a čistou *mzdou* (zákoník práce užívá pojem *hrubá mzda* v § 353 odst. 1, § 355 odst. 2 a § 358 a pojem *čistý výdělek* v § 356 odst. 3), přičemž žalobce tvrdí, že o mzdový nárok vůbec nejde. Jinými slovy, neuvedení toho, že sjednaná Částka je v hrubé či čisté výši, nijak nevylučuje, že se jedná o mzdu.
40. Žalobce dále namítal, že v Dohodě bylo sjednáno, že se narovnávají vzájemné nároky z titulu pracovněprávního vztahu nebo *porušení smluvních povinností* (viz čl. I Dohody). Námitka nebyla srozumitelná, protože žalobce v průběhu celého správního řízení ani v žalobě netvrdil, že by předmětem Dohody byla smluvní úprava důsledků porušení smluvních povinností, konkrétně kdy a kdo měl porušit jaké konkrétní smluvní povinnosti. Z Dohody naopak jednoznačně vyplývá, že se strany nemohly shodnout na tom, kdy skončil pracovní poměr zaměstnankyně u žalobce, a proto Dohodou spor odstranily sjednáním dne skončení tohoto pracovního poměru a ujednaly výši mzdového nároku odpovídajícího tomuto dni skončení pracovního poměru. Žalobce netvrdil ani srozumitelně neobjasnil, jaké sporné porušení smluvních povinností ho mělo vést v Dohodě k závazku vyplátit zaměstnankyni Částku. Závěr žalované, že se Dohoda netýkala náhrady škody a účelně vynaložených nákladů zaměstnankyně, tedy odpovídal obsahu Dohody. Námitka nebyla důvodná.
41. Dále žalobce argumentoval tím, že v pracovněprávním vztahu žalobce a zaměstnankyně nedošlo k určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru, a nešlo tedy o náhradu mzdy. Námitka nebyla důvodná, protože mají důvody správních rozhodnutí: Správní orgány nepostavily svá rozhodnutí na tom, že Částka je náhradou mzdy, tudíž žalobní námitka nemohla zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí.
42. Soud dodává, že závěr žalované v napadeném rozhodnutí, že plnění z Dohody se týkalo neplatně rozvázaného pracovního poměru, nebyl v napadeném rozhodnutí přezkoumatelně odůvodněn a z Dohody nevyplývá. Z § 72 zákoníku práce i rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2016, sp. zn. 21 Cdo 4818/2014, vyplývá, že nenapadl-li zaměstnanec nebo zaměstnavatel u soudu platnost rozvázání pracovního poměru, skončí pracovní poměr účastníků podle tohoto právního úkonu, i kdyby šlo o neplatně rozvázání pracovního poměru. Nicméně nešlo o klíčový důvod rozhodnutí, na němž by žalovaná napadené rozhodnutí postavila. Jinými slovy, i odpadl-li tento důvod rozhodnutí, napadené rozhodnutí jako celek ve spojení s platebním výměrem obstálo, protože jiné, výše specifikované, důvody rozhodnutí výrok rozhodnutí dostatečně odůvodnily.

Neprovedení výsledku zaměstnankyně

43. Ani třetí žalobní bod nebyl důvodný.
44. Žalobce teprve v odvolání navrhl vyslechnout jako svědka zaměstnankyni a tvrdil, že Částka není mzdovým nárokem, nýbrž náhradou škody a účelně vynaloženými náklady zaměstnankyně. Žalovaná tomuto návrhu nevyhověla s odůvodněním, že výsledek zaměstnankyně nemůže rozhodnutí ovlivnit.

45. Soud konstatuje, že žalovaná nepochybila, pokud zaměstnankyni jako svědku nevyslechla. Pro napadené rozhodnutí bylo klíčové zjištění o právním charakteru Částky, kdy pro toto zjištění bezpečně postačovala Dohoda. Správní orgány závazky z Dohody vyložily podle obsahu Dohody, který nezavdal žádné rozumné pochybnosti o existenci jiného, konkurujícího, možného výkladu. Jistě nelze vyloučit, že strany Dohody v Dohodě vyjádřily svou vůli v rozporu se svou skutečnou vůlí, např. Dohodou zastíraly jiné právní jednání. Nicméně v takovém případě bylo na žalobci, aby konkrétně tvrdil, jakou vůli při uzavření Dohody strany měly a proč neodpovídala textu Dohody. Pokud by žalobce skutkově tvrdil, co skutečně chtěl Dohodou sjednat, že s tím zaměstnankyně ve skutečnosti souhlasila a proč je to v rozporu s obsahem Dohody, mohla žalovaná zvažovat, zda k prokázání existence takové vůle, neobsažené v Dohodě, vyslechnout jako svědku zaměstnankyni. Žalobce však nic konkrétního netvrdil a zaměstnankyni tak nebylo k čemu vyslýchat. Žalovaná neměla důvod vyslýchat zaměstnankyni k tvrzení žalobce v odvolání, že Částka není mzdovým nárokem, ale náhradou škody a účelně vynaloženými náklady zaměstnankyně, protože jednak šlo o tvrzení zhola obecné, a navíc ryze právní. Zaměstnankyně se nemohla vyjadřovat k právním otázkám, nýbrž z povahy svědecké výpovědi jen k otázkám skutkovým. Skutkovou verzi reality, odlišnou od vůle zaznamenané v písemné Dohodě, kterou by mohla zaměstnankyně svědeckou výpovědí prokázat, však žalobce netvrdil. Správní orgán v situaci, kdy o vůli žalobce a zaměstnankyně při uzavření Dohody vzhledem k textu Dohody nevznikly objektivní pochybnosti, nemohl chybovat neprovedením žalobcem navržené svědecké výpovědi zaměstnankyně, protože žalobce neuvedl žádnou věrohodnou skutkovou verzi reality o tom, jak se skutkový děj odehrál, která by, byla-li by následně prokázána, přinesla pro žalobce příznivý výsledek. Jinými slovy, pokud žalobce ve správním řízení nepředestřel skutkovou verzi reality, konkurující té, která vyplývala z písemné Dohody, nemůže správní orgánům důvodně vytýkat, že se jí dokazováním nezabývaly. Žalobní námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu tak nebyla důvodná.
46. Soud pro nadbytečnost neprovedl žalobcem navržený výslech zaměstnankyně. § 75 odst. 1 s. ř. s. totiž fixuje skutkový a právní stav, z něhož při soudním přezkumu vychází správní soudy, k době rozhodování správního orgánu. Správní soud musí zásadně vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů, protože soudní řízení správní není pokračováním správního řízení a správní soud není *třetí instancí*, která v určité věci rozhoduje, nýbrž v mezích žalobních námitek přezkoumává, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s právem a správně zjištěným skutkovým stavem.

Závěr

47. K vyjádření žalované k žalobě soud uvádí následující. Soud nepřihlížel k argumentaci žalované v části, která byla vznesena poprvé až ve vyjádření k žalobě a nebyla obsažena v odůvodnění napadeného rozhodnutí ani platebního výměru. Důvody, pro které bylo vydáno rozhodnutí, musí správní orgán vtělit do svého odůvodnění, a nikoliv je doplňovat v řízení před správními soudy. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2021, č. j. 7 As 70/2021–9, bod 23). Soud nepřihlížel ani k tvrzení žalované, že žalobce dne 8. 4. 2024 předložil žalované opravený evidenční list důchodového pojištění zaměstnankyně za rok 2022, protože šlo o skutečnost nastalou po vydání napadeného rozhodnutí (srov. výše citovaný § 75 odst. 1 s. ř. s.).

48. Soud neshledal žádný ze žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

49. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšné žalované, které však v řízení nevznikly náklady nad rámec její úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, publ. pod č. 3228/2015 Sb. NSS), a navíc se žalovaná práva na náhradu nákladů řízení vzdala v podání ze dne 23. 4. 2024. Proto soud náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 10. září 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.